

Wyznaczanie i działania w strefach planowania awaryjnego

Karol Łyskawiński

Centrum ds. Zdarzeń Radiacyjnych

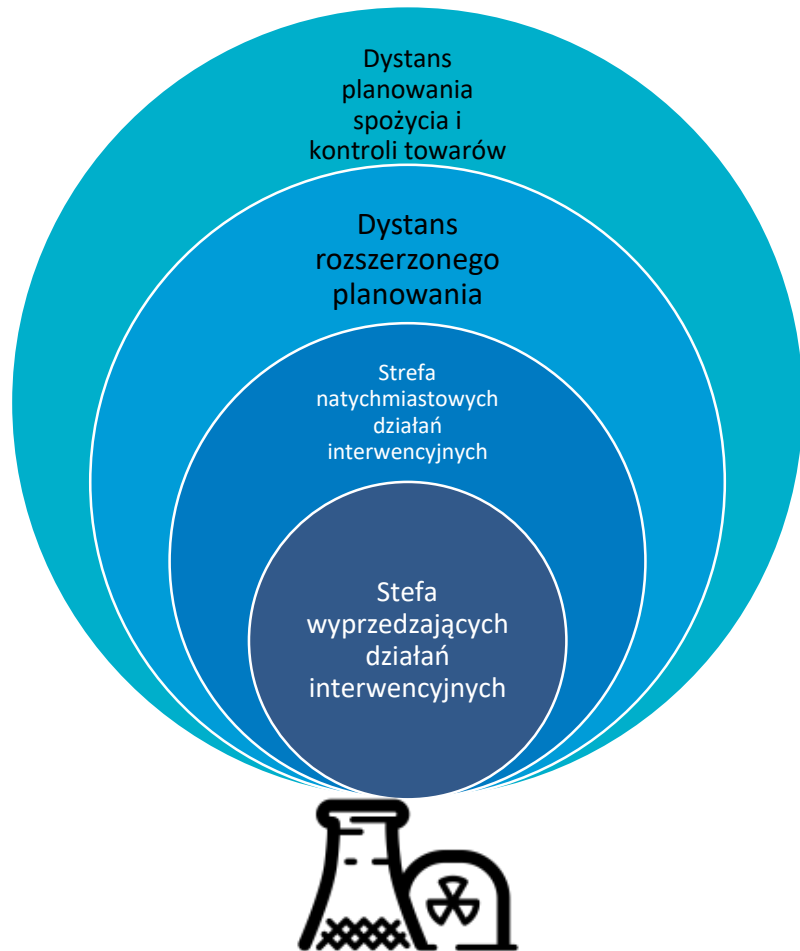
17.03.2026 r., Słajszewo

Plan prezentacji

- Wprowadzenie – czym są strefy planowania awaryjnego;
- Po co (i w jaki sposób) wyznaczamy strefy planowania awaryjnego;
- Jak planowane są działania w strefach planowania awaryjnego;
- Strefy planowania awaryjnego a obszar ograniczonego użytkowania (czy mieszkańcy tracą czy zyskują na obecności stref);
- Kto odpowiada za prowadzenie działań w przypadku awarii.

Czym są strefy i dystanse planowania awaryjnego

Obszar wokół terenu elektrowni jądrowej, dla którego planuje się i przygotowuje do podjęcia we właściwym czasie działań ochronnych, w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego, w celu uniknięcia lub znaczącego ograniczenia skutków radiologicznych dla zdrowia mieszkańców.

Po co wyznaczamy strefy i dystanse planowania awaryjnego?

Po co wyznaczamy strefy i dystanse planowania awaryjnego?

Strefa wewnętrzna

Stefa wyprzedzających
działań interwencyjnych

Wszystkie tereny, na których w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego może zaistnieć konieczność podjęcia działań w celu uniknięcia lub zminimalizowania poważnych wczesnych skutków zdrowotnych.

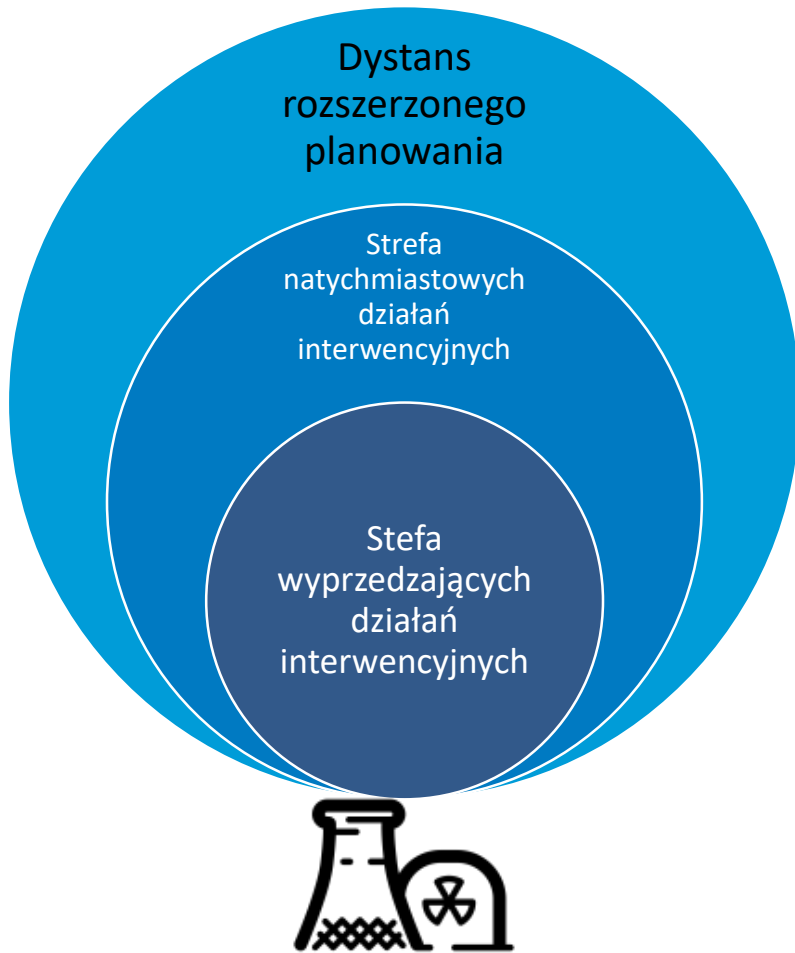
Strefa zewnętrzna

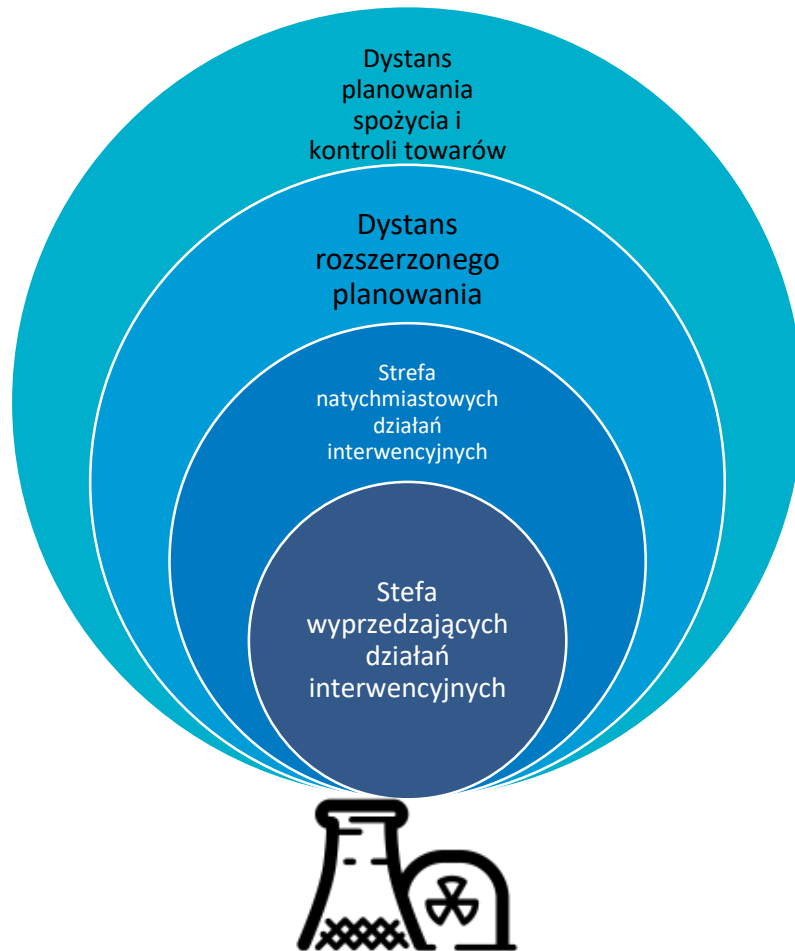
Wszystkie tereny, na których w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego może zaistnieć konieczność podjęcia działań w celu uniknięcia lub zminimalizowania późnych skutków zdrowotnych.

Dystans rozszerzonego planowania

Wszystkie tereny, na których w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego może zaistnieć konieczność czasowego lub stałego przesiedlenia ludności, albo prowadzenia działań naprawczych.

Dystans planowania spożycia i kontroli towarów

Wszystkie tereny, na których w przypadku wystąpienia zdarzenia radiacyjnego może zaistnieć konieczność wprowadzenia działań interwencyjnych, obejmujących:

- 1) ochronę żywności, wody i surowców przed skażeniem;
- 2) zakaz lub ograniczenie spożywania skażonej żywności i skażonej wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, żywienia zwierząt skażonymi środkami żywienia zwierząt i pojenia skażoną wodą oraz wypasu zwierząt na skażonym terenie.

Jak wyznaczamy strefy i dystanse planowania awaryjnego

- Scenariusze na potrzeby wyznaczania stref i dystansów planowania awaryjnego

10 000 000 lat $\leq$

- Hipotetyczne ciężkie awarie z uszkodzeniem obudowy bezpieczeństwa

1 000 000 lat $>$

- Rozszerzone warunki projektowe

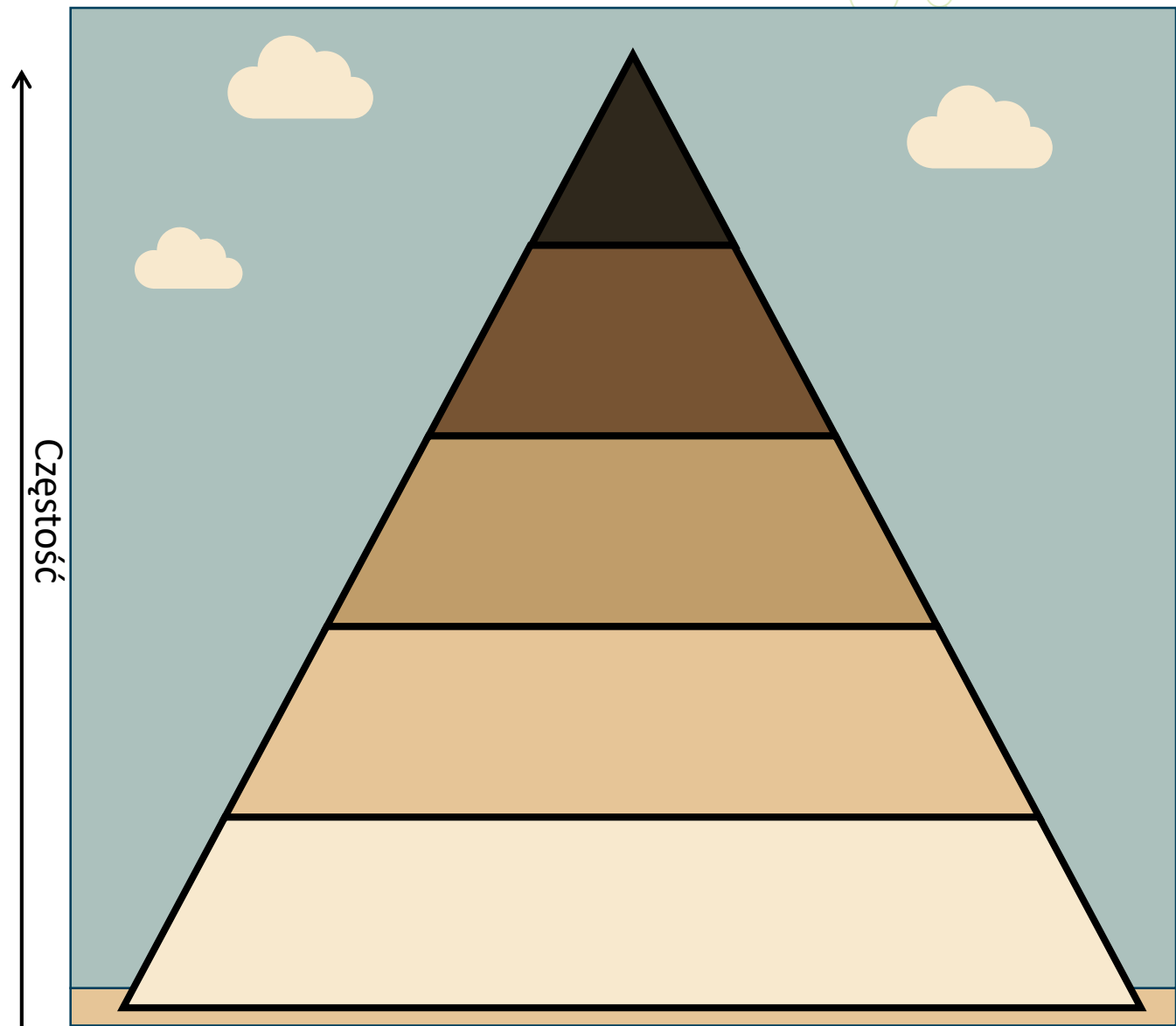
10 000 lat $\geq$ 1 000 000 lat

- Awarie projektowe

100 lat $\geq$ 10 000 lat

- Przewidywane zdarzenia eksploatacyjne

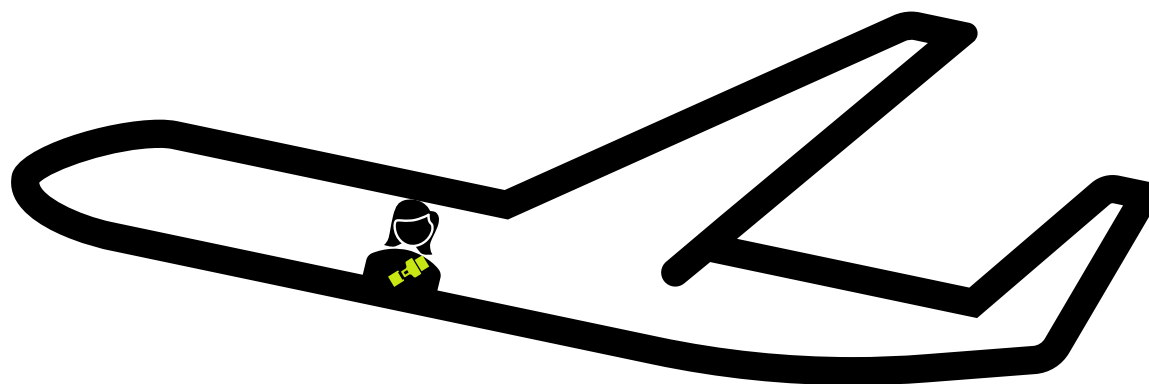
100 lat $<$

Po co wyznaczamy strefy i dystanse planowania awaryjnego?

Odpowiedź: „NA WSZELKI WYPADEK”

Przebieg ciężkiej awarii w elektrowni jądrowej

GODZINY

DNI

TYGODNIE

MIESIĄCE

Warunki, które mogą prowadzić do poważnych uwolnień substancji promieniotwórczych z elektrowni jądrowej

Początek dużych uwolnień substancji promieniotwórczych z elektrowni jądrowej

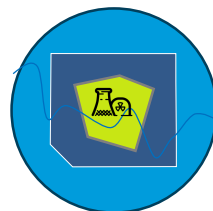
Zakończenie dużych uwolnień substancji promieniotwórczych z elektrowni jądrowej

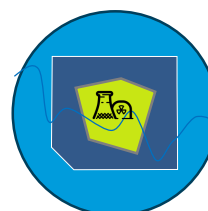
Sytuacja narażenia jest dobrze rozpoznana

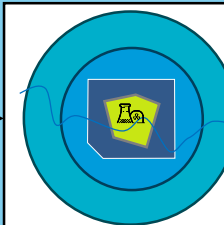
Podejmowanie przygotowanych wcześniej działań wyprzedzających w wyznaczonych strefach planowania awaryjnego.

Rozszerzenie działań interwencyjnych na bazie wyników monitoringu radiacyjnego w dystansach planowania awaryjnego.

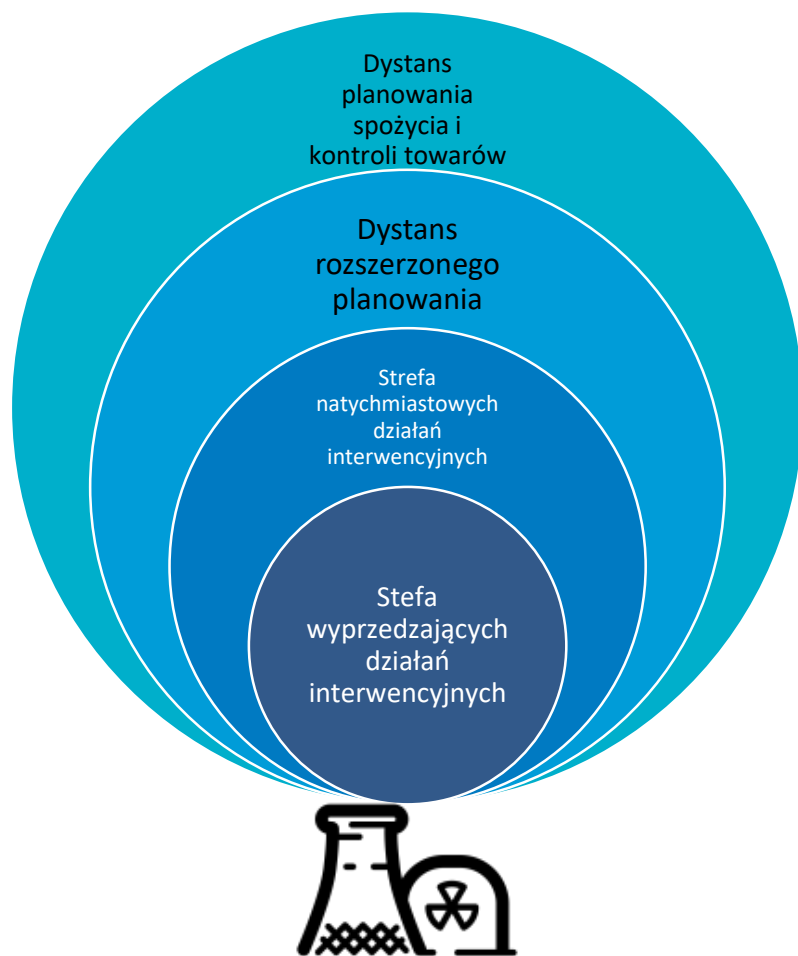

Dostosowanie działań do warunków ustabilizowanych po pierwszej fazie awarii

Potwierdzenie ograniczenia spożycia żywności i wody pitnej na podstawie wyników analizy próbek

Podstawa wprowadzenia działań

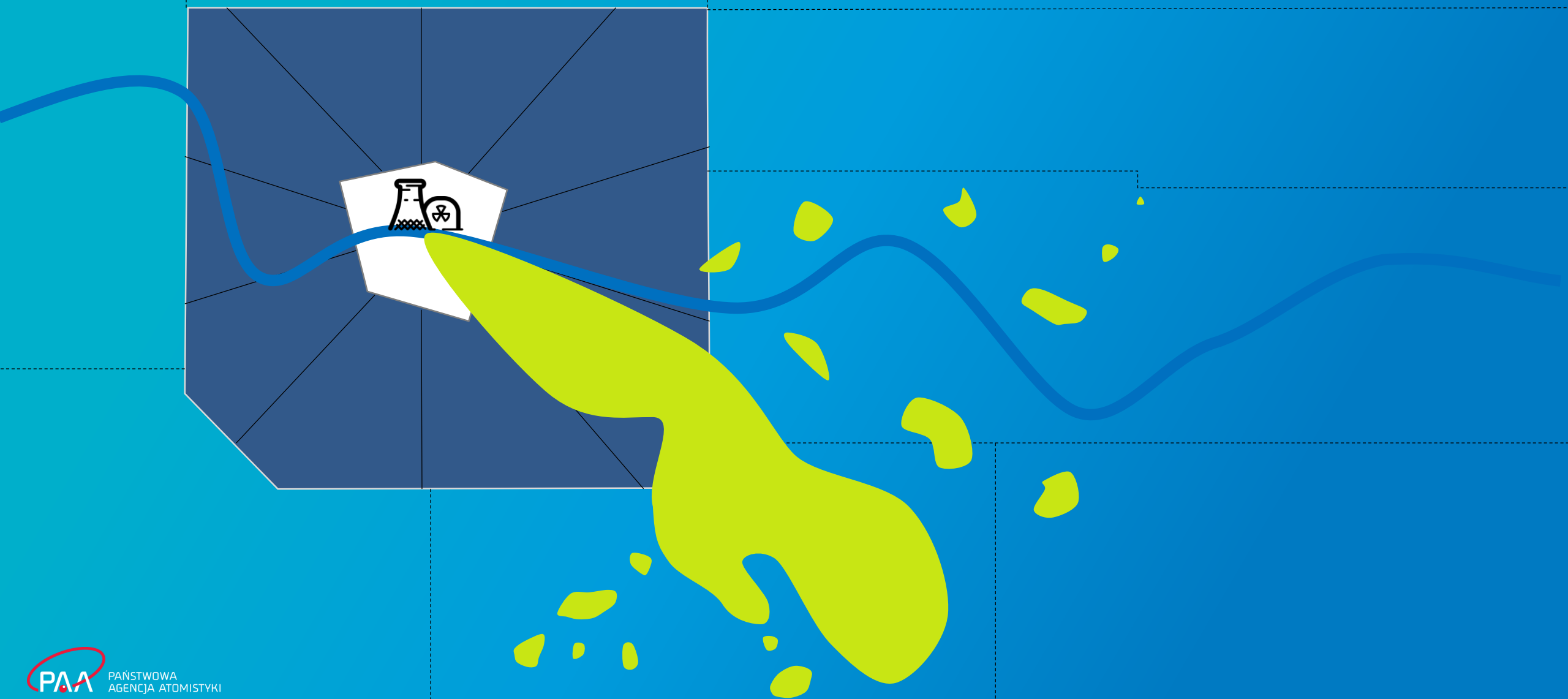
Działania podejmowane na podstawie badań laboratoryjnych żywności oraz środowiska

Działania podejmowane na podstawie wyników pomiarów operacyjnych

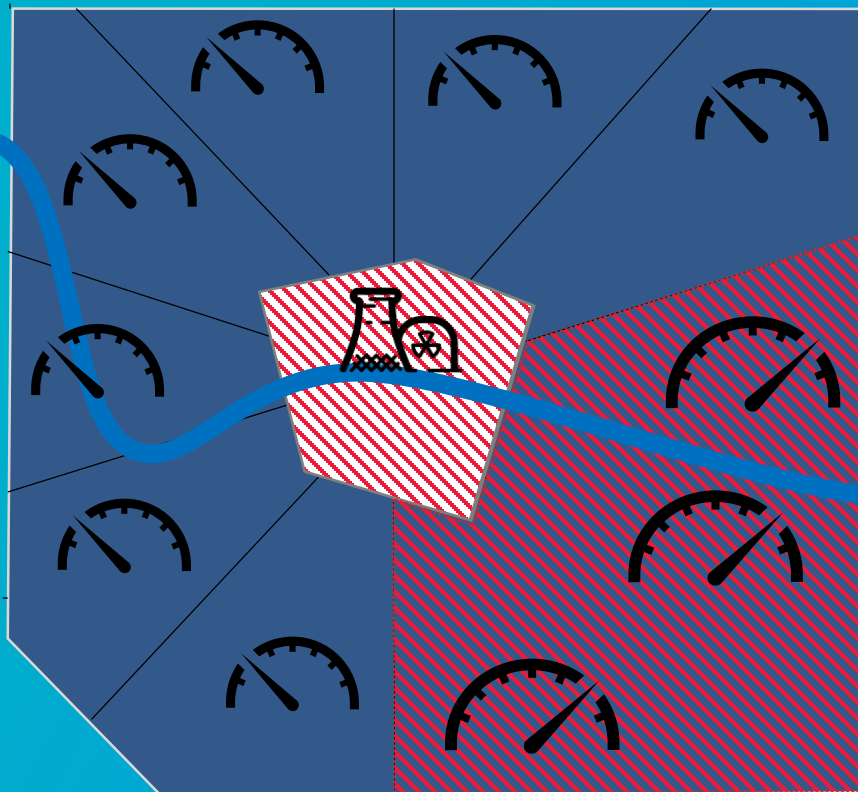
Działania podejmowane na podstawie wyników pomiarów operacyjnych oraz prognoz rozprzestrzeniania się skutków zdarzenia

Działania podejmowane na podstawie warunków panujących w obiekcie

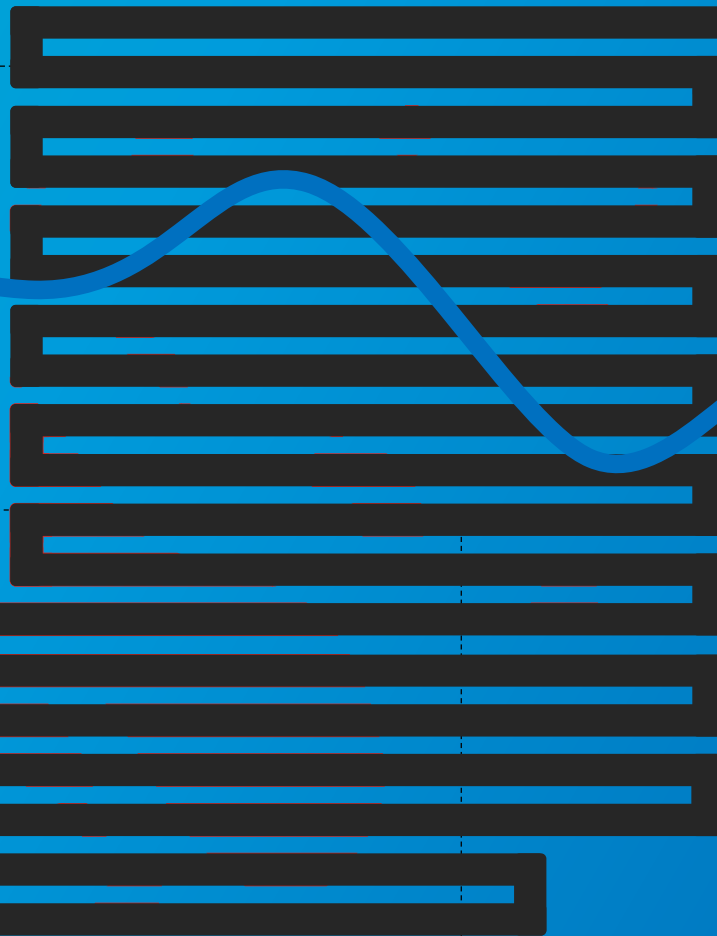
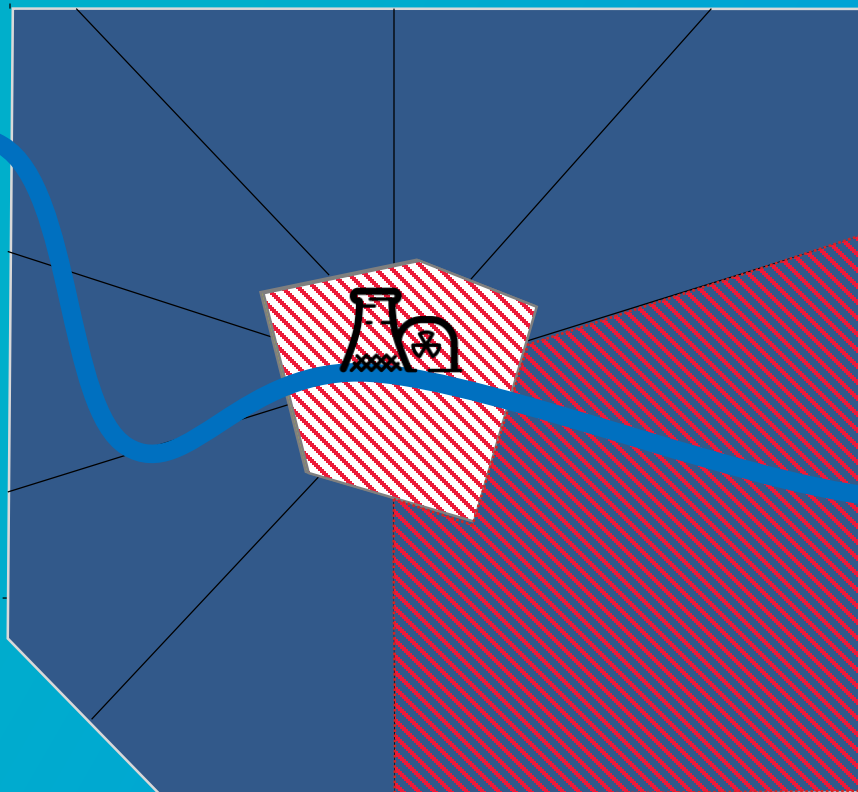
Działania w strefach i dystansach

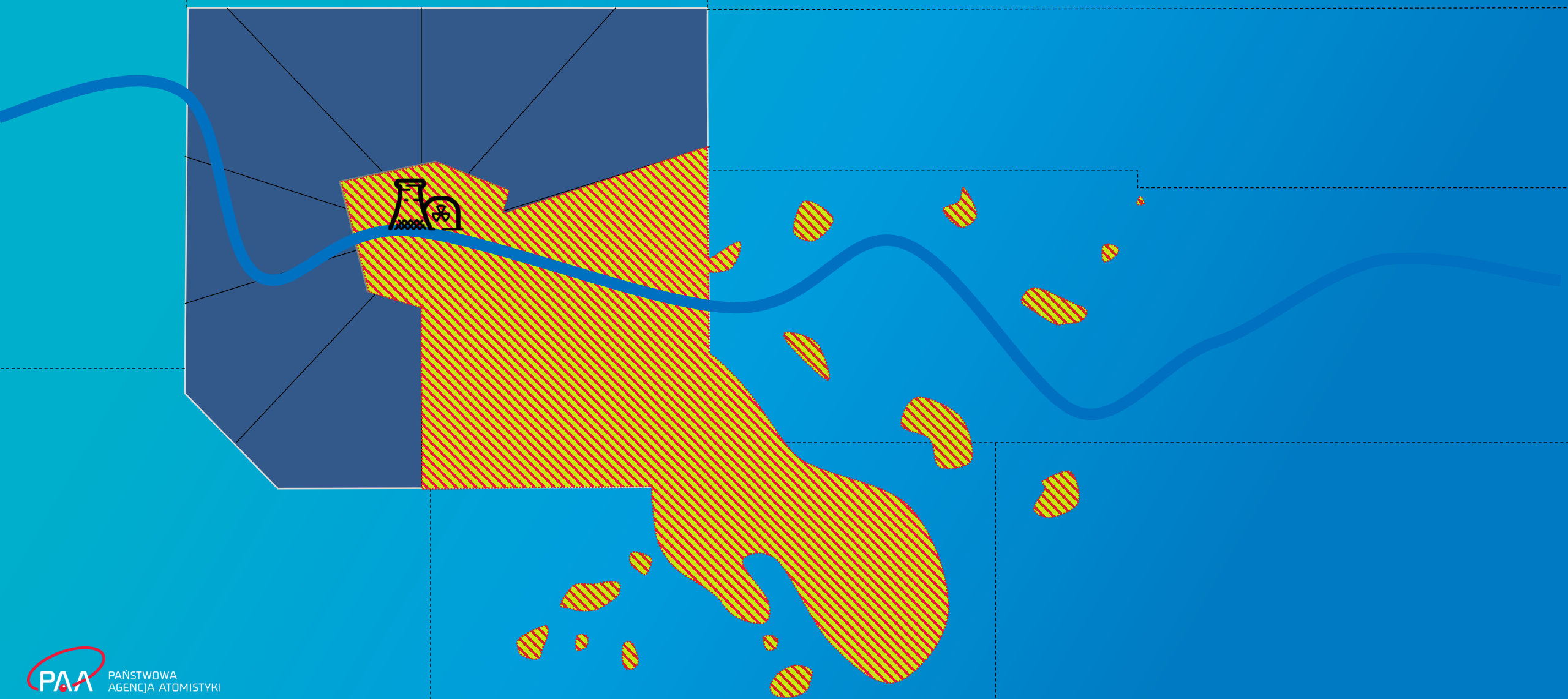
Działania w strefach i dystansach

Działania w strefach i dystansach

Działania w strefach i dystansach

Strefa planowania awaryjnego ≠ obszar ograniczonego użytkowania

Z czym wiąże się mieszkanie w strefie planowania awaryjnego:

Operator i władze lokalne planują i przygotowują się do podjęcia we właściwym czasie działań na wypadek awarii mogącej spowodować powstanie zagrożenia dla mieszkańców, w celu uniknięcia lub znaczącego ograniczenia skutków radiologicznych dla zdrowia.

Co mieszkańców strefy planowania awaryjnego nie dotyczy:

Ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu oraz sposobu korzystania z terenu, a także specjalne wymagania techniczne dotyczące budynków.

Ograniczenia w zakresie wznoszenia budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego oraz budynków użyteczności publicznej, a także wykonywania działalności gospodarczej niezwiązanej z działalnością elektrowni jądrowej, mogącej niekorzystnie na nią oddziaływać.

Co będzie zapewnione w strefie planowania awaryjnego?

Przekazywanie informacji za pośrednictwem audycji radiowych i telewizyjnych z wykorzystaniem wcześniej przygotowanych nagrań dźwiękowych i wizualnych

System ostrzegania zgodny z systemem wczesnego ostrzegania ludności nadzorowanym przez wojewódzkie centrum zarządzania kryzysowego - **SYRENY**

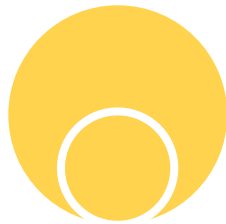
Operator pokrywa koszty zakupu, przechowywania, dystrybucji, wymiany i unieszkodliwienia preparatów ze stabilnym jodem niezbędnych do właściwego przygotowania i prowadzenia działania interwencyjnego na terenie tej strefy.

Podział odpowiedzialności w reagowaniu na zdarzenia radiacyjne

Zakładowe
akcją likwidacji skutków kieruje **kierownik**
jednostki organizacyjnej

Podział odpowiedzialności w reagowaniu na zdarzenia radiacyjne

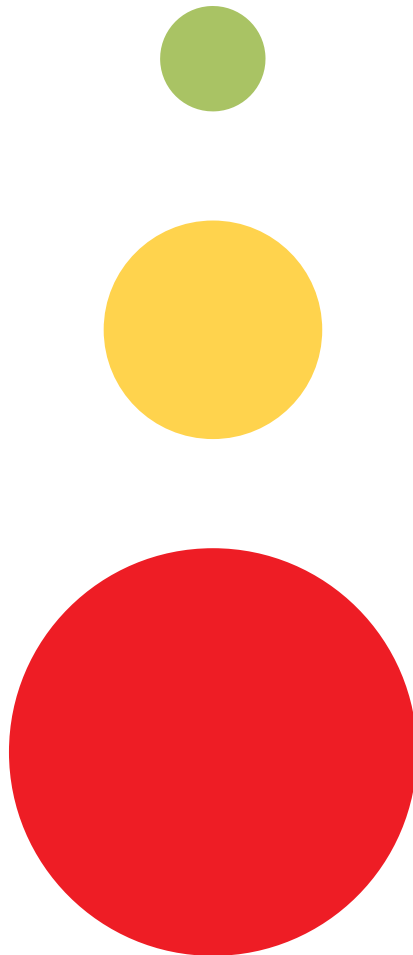
O zasięgu wojewódzkim
akcją likwidacji skutków kieruje **wojewoda**
we współpracy z **państwowym**
wojewódzkim inspektorem sanitarnym

Podział odpowiedzialności w reagowaniu na zdarzenia radiacyjne

O zasięgu krajowym
akcją likwidacji skutków kieruje **minister**
właściwy ds. wewnętrznych przy pomocy
Prezesa PAA

Podział odpowiedzialności w reagowaniu na zdarzenia radiacyjne

Zakładowe
akcją likwidacji skutków kieruje **kierownik**
jednostki organizacyjnej

O zasięgu wojewódzkim
akcją likwidacji skutków kieruje **wojewoda**
we współpracy z **państwowym**
wojewódzkim inspektorem sanitarnym

O zasięgu krajowym
akcją likwidacji skutków kieruje **minister**
właściwy ds. wewnętrznych przy pomocy
Prezesa PAA

kontakt@paa.gov.pl